

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ
ХАРКІВСЬКИЙ СОЮЗ СТРАХОВИКІВ
ХАРКІВСЬКА ТОВАРНА БІРЖА**

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
16 листопада 2016

Частина 3

ХАРКІВ 2016

УДК 365.7 (477)(082)
ББК 65.262. 2 я 43
П 78

П78 Проблеми розвитку фінансових послуг. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 16 листопада 2016 р./ Частина 3. - Харків: Харк. нац. ун-т будів. та архіт., 2016. – 68 с.

Подальший економічний розвиток України, поряд із використанням новітніх технологій, телекомунікацій та інформаційного простору, потребує створення відповідної бази для функціонального ринку національного капіталу, важливою складовою якого є фінансові послуги, а також посилення впливу фінансових інструментів та ці процеси.

Сфера фінансових послуг – одна з найперспективніших галузей економіки, що швидко розвивається. Вона охоплює широке поле фінансових послуг, які надаються фінансовими інститутами: банками, інвестиційними, страховими та лізинговими компаніями, ломбардами, різними фондами та біржами. Весь спектр фінансових послуг дістав широке висвітлення в цьому збірнику і, на наш погляд, буде корисним нашому читачеві

Рекомендовано для науковців, фахівців у сфері фінансового ринку, студентів вищих навчальних закладів та інших зацікавлених сторін.

Редакційна колегія:
Успенко В.І., Солодовнік О.О., Карпенко В.В.

УДК 365.7 (477)(082)
ББК 65.262. 2 я 43

© Харківський національний університет
будівництва та архітектури, 2016

ЗМІСТ

Аксьонова І.В. SWOT-аналіз методик визначення фінансового стану підприємств та організацій	4
Валковська Г.І., Аванесова Н.Е. Розвиток підприємства на засадах формування фінансово-економічної безпеки підприємства	10
Гордєєв І.А., Сокол С.В. Управління дебіторською заборгованістю підприємств	12
Деркач К.І. Бюджетування як інструмент фінансового планування	14
Кайданник О.Б. Сутність та особливості стратегії фінансового забезпечення комунальних підприємств	16
Коледіна К.О. Інноваційний розвиток промислових підприємств в умовах невизначеності	20
Кочетигова Т.В. Інтеграція, як завершальний етап здійснення процедур злиття і поглинання компаній	23
Криворучко Г.В. Управління дебіторською та кредиторською заборгованостями на будівельних підприємствах за допомогою бюджетування створеного на засадничих принципах логістики	25
Малюкіна А.О. Банкрутство українських підприємств: види та причини виникнення	29
Невідома Л.О. Забезпечення рентабельності підприємств	33
Парамонова О.В. Чинники кризового стану підприємств роздрібної торгівлі	35
Плетньова А.С. Фінансово-економічна безпека підприємства	37
Покуца І.В. Використання методів нелінійної динаміки при прогнозуванні фінансового стану підприємств міського господарства	39
Попова Л.М., Завертіленко В.Ю. Забезпечення боротьби з тіньовою господарською діяльністю	42
Савченко К.В. Управління фінансовою санацією підприємств	47
Смирнова А.С. Формування і використання прибутку підприємств	50
Хісамієва К.І. Дебіторська заборгованість підприємства	53
Чорна М.В., Шуміло О.С., Ягольницький О.А. Методи управління економічною безпекою підприємства роздрібної торгівлі	55
Чупрін Є.С. Управління підприємством: типологія вивчення стейкхолдерів	57
Шаталов О.В. Шляхи та особливості залучення фінансових ресурсів суб'єктів господарювання	60
Шафранова О.В. Управління фінансовою стійкістю підприємств	63

Таким чином, можна сказати, що існує багато проблем в теоретичних дослідженнях фінансово-економічної безпеки, які потребують поглибленого дослідження окремих питань і подальших наукових розробок щодо удосконалення системи управління фінансово-економічною безпекою підприємства.

Література:

1. Бондаренко О.О., Сухецький В.А. Фінансово-економічна безпека підприємства: теоретичний та практичний аспекти. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=35802>.

2. Бойкевич О.Р., Васильців Т.Г., Волошин В.І., Каркавчук В.В. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення. [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://lv.niss.gov.ua/content/articles/files/mono_2012-d47ce.pdf

3. Лазарева А.П. Фінансово-економічна безпека підприємства та механізм її забезпечення. [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://xne1aajfpccds8ay4h.com.ua/files/image/konf_13/doklad_13_7_28.pdf

4. Проблеми і шляхи забезпечення фінансової безпеки підприємства. [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://pidruchniki.com/12590605/finansii/problemi_shlyahi_zabezpechennya_finansovoyi_bezpeki_pidpriyemstva

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ НЕЛІНІЙНОЇ ДИНАМІКИ ПРИ ПРОГНОЗУВАННІ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Покуца І.В.

Асистент кафедри економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку
Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова

На сучасному етапі розвитку економіки міського господарства існує актуальна проблема прогнозування ключових фінансових показників підприємств, які будучи суб'єктами господарювання являють собою складні динамічні системи з певною визначеною тенденцією розвитку.

Проблеми прогнозування фінансового стану, пошуку оптимальних траєкторій розвитку підприємств міського

господарства може бути вирішено за допомогою методів нелінійної динаміки, яким присвячено праці таких вітчизняних і закордонних вчених як Ю. Коляда [1] , Г. Хакен [2], А. Гарсія-Ферер, А. Рікардо [3] та ін.

Треба відмітити, що в постіндустріальному інформаційному суспільстві економічні системи характеризуються скороченням горизонту прогнозу. Якщо ще тридцять років назад у міському господарстві використовувалось п'ятирічне планування, то на сучасному етапі розвитку галузі про такі методи не може бути й мови.

Замість застарілих механізмів планування в провідних Європейських країнах використовують методи і прийоми нелінійної динаміки, які пов'язані з пошуком єдиних механізмів, шляхів розвитку в нелінійних економічних системах різного рівня складності, а також з їх прогнозуванням. Вони дозволяють аналізувати і прогнозувати безліч траєкторій розвитку суб'єктів господарювання в міському господарстві.

В традиційному фінансовому аналізі і прогнозуванні фінансового стану підприємства історично можна виділити на три основні групи методів, якими користуються:

- балансові;
- індексні (коефіцієнтні);
- методи економічної статистики.

Загальний недолік всіх зазначених традиційних методів аналізу і прогнозування фінансового стану - їх лінійність. Наукове допущення про лінійність розвитку економічної моделі призводить до занадто великого спрощення об'єктивної дійсності, що сильно спотворює модель прогнозування та робить її неадекватною. Під лінійністю в прогнозуванні маються на увазі наступні риси моделей:

- більшість показників та параметрів мають лінійний розвиток;
- можливість та визначеність стаціонарного рішення в економічній моделі;
- можливість чіткого визначення ключового фактора в розвитку процесів або умов.

В якості альтернативи існуючим методам прогнозування фінансового стану підприємств міського господарства виникають методи нелінійної динаміки.

Нелінійна динаміка в фінансовому прогнозуванні – економіко-математичні методи, які досліджують нелінійні

динамічні системи (підприємства в умовах економічної нестабільності, змін, в період реформування галузі відносяться саме до таких систем). Під динамічною системою мається на увазі система, що постійно змінюється в часі (дискретно або безперервно). У математичному аспекті, при прогнозуванні, нелінійна динаміка використовує в своєму арсеналі нелінійні прогностичні математичні моделі, що описуються більшою мірою диференційними рівняннями.

В залежності від мети прогнозування та ключових фінансових показників, що прогнозуються, найчастіше застосовують наступні методи нелінійної динаміки:

- системи моделювання і прогнозування, побудовані на нечіткій логіці;
- методи теорії нейронних мереж;
- методи теорії динамічних систем.

Щодо методів нечіткої логіки, їх прийнято застосовувати при прогнозуванні фінансових показників, для визначення яких вихідні дані не достатньо надійні, достовірні або погано формалізовані. До прогностичних підходів, заснованих на нечіткій логіці, відносять вихідний набір правил, що формулюється експертом, а відповідно, може бути суперечливим.

Нейронні мережі являють собою обчислювальні структури і системи, здатні до навчання шляхом аналізу позитивних і негативних впливів. До основного недоліку нейронних мереж відносять відсутність єдиної теорії та методології по вибору структури та типу певної інформаційно-нейронної мережі.

Визначено, що при прогнозуванні фінансового стану підприємств міського господарства застаріла методологія лінійного моделювання не спроможна адекватно описати поведінку економічної системи чи її складників за нестационарного стану, особливо в умовах економічної нестабільності, в процесі реформування галузі або існуючої кризи. Підхід до аналізу фінансово-економічного стану підприємств, заснований на методах нелінійної динаміки ґрунтується на теоріях самоорганізації, синергетики та парадигмі нелінійного моделювання, що має більш досконалий прогностичний інструментарій та аналітично-інформаційні можливості. Він дає змогу доповнити традиційні методики оцінки фінансового стану підприємств в міському господарстві, що загалом характеризуються описом стаціонарного стану,

моделями нелінійної економічної динаміки, що здатні прогнозувати поведінку відкритих нестационарних економічних систем мікрорівня, тобто, підприємств в умовах невизначеності.

Література:

1. Коляда Ю. Фазові та параметричні портрети ключових математичних моделей нелінійної економічної динаміки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Mise/2010_82/Kolyda.pdf.

2. Хакен Г. Синергетика. Иерархии неустойчивостей в самоорганизующихся системах и устройствах / пер. с англ. за ред. Ю. Климантовича – М.: Мир, 1985. – 419 с.

3. Antonio Garcia-Ferrer, Ricardo A. Queralt Using Long-, Medium-, and Short-Term Trends to Forecast Turning Points in the Business Cycle: Some International Evidence //Studies in Nonlinear Dynamics and Econometrics Quarterly Journal, July. – 1998. – Vol. 3, № 2. - 16 p.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БОРТЬБИ З ТІНЬОВОЮ ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Попова Л.М.

К.е.н., доцент кафедри фінансів та кредиту
Харківський національний університет будівництва та архітектури

Завертіленко В.Ю.

Студент спеціальності «фінанси і кредит»
Харківський національний університет будівництва та архітектури

Тіньова економіка в Україні стала основною проблемою не лише фінансово-економічного сектора, а й суспільства в цілому. Масштаби тіньової економічної діяльності сягнули критичної точки, що вкрай негативно впливає на імідж України, її конкурентоспроможність, ефективність структурних та інституційних реформ. Тому в сучасних умовах господарювання надзвичайної актуальності набуває пошук шляхів мінімізації тіньової економіки в якості ресурсу для наповнення доходів бюджету та зміцнення фінансової безпеки.

Метою даної роботи є дослідження проблеми тіньової господарської діяльності в Україні та методів боротьби з нею.

Зважаючи на стрімкий розвиток тіньової економіки у світі,